İDİL

21. YÜZYIL SERAMİK SANATINDA SUALTI DOĞASINDAN İZLENİMLER

Senem AKER ENSARİ
Dr. Öğr. Üyesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Bölümü. senemaker@ibu.edu.tr ORCID: 0000-0002-1355-7700

Aker Ensari, Senem. “21. Yüzyıl Seramik Sanatında Sualtı Doğasından İzlenimler”. idil, 95 (2022 Temmuz): s. 991–1005. doi: 10.7816/idil-11-95-01

ÖZ

Sanat tarihini içeren pek çok kaynakta insanın doğa kaynaklı olan ilk sanatsal eyleminin mağara duvarlarına çizdiği resimler olduğu belirtilmektedir. Bu resimlerin ve sonraki çağlarda üretilen çok sayıda sanat eserinin çıkış noktasını; Yunan filozofları taklit (mimesis) kuramıyla açıklamaktadır. İnsanın doğaya karşı olan tutum ve yaklaşımları içinde bulunduğumuz yüzyıla değin oluşan tarihsel süreçte olumlu ve olumsuz yönden değişkenlik göstermiştir. Bu değişkenlik, toplumların yaşayışlarını yansıtan sanatçıların üretimlerine de yansımaktadır. Sanatsal yaratım sürecinde; doğa imgesi, bireylerin sezgi, algı, kültürel psikolojik ve düşünsel etmenlerin harmanlanmasıyla plastik yapılara dönüşmektedir. Doğa; gezegenimizdeki farklı ekosistemleri ile sanatçıların imgesel dünyalarına kaynaklık etmektedir. Bu ekosistemlerden biri olan sualtı yaşamı ve oluşumları iki kategoride sınıflandırılabilir: İlk kategoride sualtında yaşayan canlılar olan fauna ve floralar, bir diğeri ise sualtındaki jeolojik oluşumlardır. Sualtı doğası; kendine özgü biyolojik ve jeolojik çeşitliliğinin yanı sıra her an gözle görülmeyen gizemli dünyası ile diğer sanat disiplinleri ile birlikte günümüz çağdaş seramik sanatının da popüler ifade alanlarından biri olmuştur. Makale kapsamında yer verilen seramik sanatçılarının sualtı doğası çıkışlı sanatsal üretimleri; konuya ilişkin kavramsal, düşünsel ve biçimsel yaklaşımları, eserlerin teknik yapılandırma süreçleri ile değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Seramik, sualtı, doğa, sanat, çağdaş

Makale Bilgisi:
Geliş: 19 Mayıs 2022 *Düzeltme:20 Haziran 2022* *Kabul: 12 Temmuz 2022*

© 2022 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Doğa ve insan etkileşimi sanatın süregelen temel esin kaynaklarından biridir. İlkel çağlarda mağara duvarlarına yapılan doğa resimlerinin, insanın ilk sanatsal eylemi olarak kabul edilmektedir. Sanat tarihçileri ve arkeologlar, bu resimlerin yapılma amacının insanoğlunun doğal yaşamın içinde varlığını sürdürebilmek için kendiliğinden ortaya çıkan içgüdüsel bir davranış olarak değerlendirmektedirler. Ziss, taklide dayalı bu davranışı şöyle açıklamaktadır:

"İnsan varlığını, doğasında temellenen iki ana nedene borçlu gibi görünüyor. Bunlardan birincisi, öykünme içgüdüsü olup, bu, insanlarda doğuştan vardır; insanlar, bütün öteki canlılardan özellikle öykünmeye olağanüstü yetili olmalarıyla ayrılır ve ilk bilgilerini de öykünme yoluyla elde ederler" (Ziss,1984:34).

İlkçağ insanları doğayı yüce bir kudret olarak görerek tanrısallaştırmışlardır. Açıklayamadıkları ve mücadele ettikleri doğa olaylarına karşı tasvir ettikleri resimler ve heykelciklerle hem bulundukları mekânı kutsallaştırmışlar hem de bu öğeleri, tanrı olarak gördükleri doğayla ruhsal bir ilişki kurabilmek için araç olarak kullanmışlardır. Farklı pek çok dürtü ile yapılan bu sanat nesneleri, günümüz plastik sanatlarının kökenlerini oluşturmaktadır (Duran, 2015:2).

Bu süreci kavrayabilmek açısından sanatta taklit (mimesis) kuramına kısaca değinmek gerekmektedir. Antik dönem Yunan düşünürlerinden Platon taklit kuramını sanatın gerçek görüntülerin aktarımı değil, zihinsel ve duyusal algılanması olarak açıklar.

"Sanat bizi gerçekliği değil, bir görüntüyü, bir kopyayı gösterir. Çünkü sanatta söz konusu olan gerçeklikler değil, sadece görüntülerdir. Sanatçı ile nesneler arasındaki ilgi, taklit (mimesis) ilgisidir. Sanatçı nesneleri, görünüşleri taklit eder, yani kosmos aistheticos'u (duyulur dünyayı). Ama, Platon'a göre, gerçek varlık kosmos noetos'tur, idea'lar dünyasıdır. Sanatın taklit ettiği nesneler, aslında gerçek varlıklar olan ideaların gerçeklikten yoksun bulunan kopyalarıdır (Tunalı, 2011:41)." Bir diğer Yunan filozofu olan Aristoteles ise Platon'dan farklı olarak sanatı, doğanın birebir bir yansıması olarak açıklamakta ancak bunun sadece görüntüden ibaret olmadığını aynı zamanda anlamsal bir derinliği olduğu görüşündedir (Tunalı, 2008:42). Sanat ve doğa ilişkisi, toplumların içinde yaşadığı çağın, kültürün ve coğrafyanın yapısına göre değişiklik göstermiştir. Bu yapıyı oluşturan bilim, din, ideoloji, sosyo-ekonomik ve kültürel etmenlerdir. Sanatın tarihini oluşturan akımlar ve eğilimler incelendiğinde bu etmenlerin doğa algısıyla birlikte sanatsal yaklaşımları da etkilediği görülmektedir. Toplumların zaman içerisinde değişen doğa algıları iki tezat örnekle açıklanabilir. 16. ve 17. yüzyıllarda Bacon ve Descartes'in insan aklını başat gördüğü düşünce biçimi insanın organik dünya algısını değiştirerek doğaya bakışı açısını da etkilemiştir. Bu yaklaşım, insanı doğadan üstün tutarak doğayı ötekileştirmektedir. Ancak 18. yüzyılın başlarında beliren Romantizm akımı ile insanın doğa ile olan duygusal bağı önem kazanmış; doğaya dönük, çevreyi merkeze alan bir düşünce tarzı benimsenmiştir (Gül, 2013).

"Tarihsel olarak her çağın sanatçısı, kendisine ait bir doğa düşüncesine sahiptir ve bu düşünce alt yapısı ile doğaya karşı bir duruş sergilemiştir. Sanatçı bu duruş esnasında kimi zaman doğanın birebir taklidine dayalı gerçekçi çözümlemelerle kimi zaman duyguların daha yoğun işlendiği ve hatta daha gerçeküstücü ifadelerle kimi zaman da doğayı tamamen reddederek oluşturduğu düzenlemeleriyle yapıtına yön vermeye çalışmıştır" (Oğuz, 2015:75). Bugünün dünyasında ise insanın doğaya olan yaklaşım ve tutumları olumsuz bir yönde ilerlemektedir. Doğa, dünyanın hemen her coğrafyasında dev endüstri sektörlerinin sömürüsü haline gelmiştir. Bu durum doğanın tüm dengesini etkileyerek doğal kaynakları hızla yok etmeye başlamıştır. Bunun yanı sıra teknoloji; yoğun kentleşme, hızlı ve modern yaşam tekil bireylerden oluşan toplumları meydana getirmiştir. Pek çok yayın organında; bazı Batılı toplumlarda doğa ve çevreye karşı yüksek bir bilinç ve tutum izlenirken, kimi Doğu toplumlarında ise doğa farkındalığının hiç oluşmadığı buna bağlı olarak da doğaya yıkıcı bir tavırla yaklaşıldığı görülmektedir. Ancak genel bir izlenim olarak içinde yaşadığımız çağın toplum bireyleri doğa bilinci zayıf, kendisinden başka hiçbir canlıya yaşama hakkı duymayan yok edici bir yaklaşım içerisindedirler. Öte yandan doğaya karşı barışçıl yaklaşımı olan bireylerin varlığından da söz etmek mümkündür. Bu bireyler; doğayı, insanlığa sunduğu ruhsal ve yaşamsal kaynakların bilincinde, günümüz yıpratıcı modern yaşamından izole eden yüce bir sığınak olarak görmektedirler.

21. yüzyılın çağdaş sanat disiplinlerinden sanatçılar, "doğanın insan tarafından tahrip edilmiş ve bozulmuş olan ekosistemini" günümüz sanat anlayışının sağladığı sınırsız anlatım olanakları aracılığıyla izleyicilere yansıtmaktadırlar. Bu anlayıştaki sanatçılar ve üretimleri çağdaş seramik sanatı özelinde incelenmiştir. Sanatçılar, bazen seramik malzemenin organik ve inorganik nesneleri taklit edebilen plastik

özelliğini kullanarak doğaya öykünen yapıtlar oluşturmuş, kimi zaman ise salt içerik olarak doğadan etkilenerek estetik değeri olan sanat yapıtları var etmişlerdir. Doğa ve sanat arasındaki yaratıcı sürecin ilişkisel olarak aydınlatılması açısından Worringer'in görüşlerine değinmek gerekmektedir.

"Sanatçı sanatsal etkinliğini gerçekleştirirken doğayı duygularının süzgecinden geçirir, değiştirir ve böylece onu yeni bir varlık biçimine dönüştürür. Oluşturduğu bu evrende sanatçı biçimsel veya içeriksel tüm göndermelerini doğa üzerinden, doğaya karşı gerçekleştirir. Ancak sanat yapıtında doğadaki şeyler değil, onların aralarındaki ilişkiler önemlidir. Böylece doğanın sonsuz sayıdaki ilişkilerinin aktarıldığı sanat yapıtı, doğanın yanında ona eşdeğerli olarak bulunan ama doğadan bağımsız bir organizma olarak var olan bir evrendir" (Worringer, 1995:11).

Doğadaki yaşam alanlarından biri olan sualtı, kendine özgü jeolojik ve biyolojik çeşitliliği ile sanatın farklı disiplinlerinde konu edilen ifade alanlarından biri olmuştur. Sualtı yaşamı ve oluşumları iki kategoride sınıflandırılabilir: İlk kategoride sualtında yaşayan canlılar olan fauna ve floralar, bir diğeri ise sualtındaki doğal oluşumlardır. Tıpkı karasal yaşamda olduğu gibi sualtı doğasını oluşturan fauna ve flora türleri de bulundukları coğrafyanın ekolojik değişkenlerine bağlı çeşitlilik göstermektedir.

"Fauna veya direy, belli bir bölgede yaşayan hayvanların tümüne verilen addır. Yeryüzünde ekolojik olarak sınırlanabilir bir yaşam alanında bulunan hayvan türlerinin tamamıdır. Flora ise belirli bir bölge veya biyosferdeki bulunan bitki türlerinin tümüne karşılık gelen bitki topluluğu, bitki varlığı ya da bitey olarak da ifade edilebilen bir terimdir" (URL 1)

Özetle; fauna ve flora terimleri, biyolojide kara ve sualtı ekosistemlerini oluşturan hayvan ve bitki türlerini tanımlamaktadır. Sualtı doğal oluşumları kapsamında mağaralar, oyuklar, jeolojik oluşumları ve mercan resifleri örneklenebilir. Sualtı yaşamının her an gözle görülmeyen belirsiz ve gizemli dünyası sanatçıların ilgi ve inceleme alanına girmiş, sanatsal süreçlerinde değerlendirdikleri imgelerin çıkış noktasını oluşturmuştur. Sağlamtimur, sualtı yaşamını ele alan sanat üretimlerini şu ifade ile değerlendirmektedir:

"Hiç kuşkusuz bazı sanatçıların sualtında yapıtlar oluşturması, sualtında bunları sergiliyor olması veya su üstünde, sualtını konu alan yapıtları oluşturuyor ve sergiliyor olması bakış açımızı değiştirmiş, yeni bir düşünsel boyut kazanmamızı sağlamış, su ve sualtıyla doğanın, insanın, sanatçının ve sanat eserinin etkileşimi konusunda bilincimizi daha çok zorlamamızı ve daha çok düşünmemizi sağlamıştır" (Sağlamtimur, 2014:42).

Ukraynalı ressam Alexander Belozor, (Görsel 1) insanın sualtı ekolojik sistemine olumsuz yönde etkileyen büyük zararlar verdiği düşüncesi doğrultusunda eserleri ile bu hassas dünyayı koruma bilinci ve farkındalığı yaratmayı amaçlamaktadır. (URL 2)

"Sanatımda altını çizmek istediğim şey, sualtı dünyasının güzelliği ve sadece bu güzelliği görmenin önemi değil, aynı zamanda okyanuslardaki doğal dengeyi korumanın nasıl önemli olduğuna dair vizyonumu paylaşma imkânı bulma hedefimdir. Uygarlık ihtirasları nedeniyle, insan yaşamında kritik rolünü sıklıkla unuttuğumuz doğanın, sanatta bu yenilikçi yaklaşım aracılığıyla hatırlanmasını istiyorum. Profesyonel sanatçı olarak yeteneklerimin sadece keşfetmeye, deniz ve okyanusların güzelliğini göstermeye değil aynı zamanda genel olarak dünyamızın ve kısmen de insan neslinin geleceği için onları korumanın önemi hakkında farkındalığın artırmasını hedefliyorum" (URL 3)

Görsel 1: Alexander Belozor

Kaynak: http://www.saatchiart.com/belozor

Görsel 2: Roger Swainston

Kaynak: http://www.rogerswainston.com/about.htm

Avustralyalı sualtı ressamı Roger Swainston, (Görsel 2) sualtında scuba dalışları yaparak edinmiş olduğu izlenimlerini foto-gerçekçi bir yaklaşımla eserlerine aktarmaktadır. Swainston, resimlerini sadece stüdyosunda değil sualtında da gerçekleştirmektedir. Sanatçı; sualtında resim yaptığı anlardaki deneyimlerini şöyle aktarmıştır:

"Sualtında sanat eseri üretmenin pek çok açıdan zorluğu vardır. Hareket etmesen bile akıntı seni hareket ettirir, tüm bu etkenler konsantrasyonu bozar. Fakat hala bir yerde sabit kalabilirsen ve koşullar normal bir şekilde ilerlerse, bazı ürkek hayvanlar yanına yaklaşırlar. Ama bazen de o kadar çok olurlar ki!ne çizdiğini göremezsin". (URL 4)

Jason deCaires Taylor, sualtı fotoğrafçısı ve heykeltıraş, yapmış olduğu heykeller ile sualtında bir dizi enstalasyon çalışması kurgulamıştır. Meksika'nın Karayip Denizi altında konumlandırdığı bu heykeller ile sualtı müzesi olarak nitelendirdiği projesini yaşama geçirmiştir. Taylor, heykellerinde; çevreci bir yaklaşımla, Ph değeri nötr değerde olan beton (Görsel 3) malzeme kullanmıştır. Zamanla heykellerin yüzeyine sualtında yaşayan pek çok organizmanın yerleşmesi sonucunda görüntüleri değişime uğrayarak farklı bir görünüm almışlardır. Bu değişimi metaforik bir yaklaşım ile değerlendiren sanatçı bu çalışmasına "Sessiz Evrim" ismini vermiştir (URL 5). Sağlamtimur, Jeson deCaires Taylor'un eserlerini şöyle değerlendirmektedir: "Jason deCaires Taylor, su üstünde tasarladığı heykelleri farklı noktalarda sualtında daimî olarak sergilerken yalnızca sanatseverler ve sualtı turizmi için destekleyici etkiler yaratmış olmaz, aynı zamanda heykellerinin üzerinde zaman içerisinde oluşan mercan resifleri ve yerleşen diğer canlı gruplarıyla sualtındaki hayatın gelişimi için bir mekân da yaratmış olur. Taylor'un heykelleri, sualtı canlıları tarafından yaşam mekânı haline gelmelerinden dolayı başkalaşıma uğratılmaları nedeni ile bir bakıma artık yaşayan heykeller haline dönüşmüşlerdir" (Sağlamtimur, 2014:233).

Görsel 3: Jason de Caires Taylor

Kaynak: http://www.underwatersculpture.com/about/overview

Görsel 4: Recep Dönmez

Kaynak: http://www.arsivfotoritim.com/yazi/denizi-duslemek-recep-donmez/

Sualtı fotoğrafları, sualtına dalış yaparak bu dünyayı birebir gözlemleyemeyen sanatçılar için önemli görsel bir kaynak sağlamaktadır. Türkiye'nin sualtı fotoğrafçılığı alanının duayen isimlerinden olan akademisyen Recep Dönmez, ülkemizde sualtı fotoğrafçılığının tanınması ve gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Dönmez, bu alanda yapmış olduğu yayın, belgesel ve fotoğrafları ile uluslararası alanda da önemli bir yere sahiptir (Görsel 4).

Çağdaş Seramik Sanatında Sualtı Doğası

Makale kapsamında incelenen seramik sanatçılarının sualtı doğası ile ilişkili çalışmaları biyomorfik olarak nitelendirilmektedir. Biyomorfik terimi: "biyolojik organizmalardan türetilmiş veya biyolojik organizmalara benzeyen soyut formları tanımlamak için kullanılmaktadır" (Morgan 2007:44). Sanatta biyomorfiğin tanımı ise: "doğrudan doğruya doğadan nesneler kullanarak yapılan sanatsal çalışma olarak açıklanmaktadır" (Sözen ve Tanyeli, 2014:56). Yıldırım, "Sanatçılar hemen her çağda doğayı taklit eden ya da doğadan ilham alan eserler türetmiş olsa da tam anlamıyla biyomorfik eğilimler gösteren eserlere bilhassa, seramik eserlere çağımızda rastlanmaktadır"görüşündedir (Yıldırım 2021:134). Araştırmada yer verilen seramik sanatçıları sualtı habitatında yaşayan türlü organizma ve canlıların karakteristik özelliklerini (doku, renk, biçim) gibi kullanarak özgün organik biçimlere dönüştürmüşlerdir.

Heide Nonnenmacher: Günümüz çağdaş seramik sanatçılarından Heide Nonnenmacher, doğup büyümüş olduğu Almanya'nın güneyinde, Heidenheim bölgesinde bulunan Nattheim kasabasının yüzyıllar boyunca süren coğrafi dönüşümlerinin bulgularını seramik yapıtlarında kullanmıştır. Nattheim, 150 milyon önce Jurassic (Jura) denizi suları altındadır. Günümüze kadar değişen coğrafi süreçte su seviyesi azalarak deniz yatağına güneş ışığının girmesine izin vermiş, su ısındıkça mercanlar ve süngerlerin yanı sıra; balık, istiridye, deniz kestanesi, deniz zambakları ve salyangozlar da dahil olmak üzere çok sayıda deniz faunası türemiştir. Denizlerin ısınmasıyla artan buharlaşma ve tuz oranının yükselmesi deniz canlılarının ölmesine neden olmuştur. Ancak bu süreçte oluşan jeo kimyasal dönüşümler; fosillerin kireç taşı yapısını aşındırmış, yüzeylerinde oluşan silisyum dioksit sayesinde deniz canlılarının öz biçimlerini günümüze kadar korumuştur. Doğal mumyalama olarak adlandırılabilecek bu durum, milyonlarca yıl öncesinde yaşayan bazı deniz canlılarını o zamanın gerçekliğiyle görülmesini sağlamıştır. (Görsel 5) Sanatçı, yaşamını sürdürdüğü Nattheim' da milyonlarca yıl önce evirilen bu doğal süreci titizlikle araştırmıştır.

Nonnenmacher, çok ince yapıdaki bu deniz canlılarını oluşturabilmek için en az onlar kadar hassas bir malzeme olan porselen malzemeyi tercih etmiş ve bu malzemenin kırılganlığını azaltabilmek için porselen bünyeye kâğıt katkısı yapmıştır(Heide Nonnenmacher ile kişisel iletişim, 22 Eylül 2019). Sanatçının yaptığı porselen formları, Jura denizinde yaşamış olan flora ve faunaların "asıl" biçimleriyle büyük benzerlik göstermektedir. Sanatçının bu gerçekçi eğilimi, biçimlere duyduğu hayranlığın ifadesi olarak yorumlanabilir. Heide'nin oluşturduğu incecik cidarlı porselen dokular, suyun altında ritmik bir akıntıyla salınan şeffaf deniz canlılarını anımsatmaktadır(Görsel 6).Sanatçı, uzun yıllardır hem biçimsel hem de teknik çözümlemeler üzerinde çalıştığı bu eserlerin üzerinde farklı ifade arayışlarına devam etmektedir.

Görsel 5: Nattheim Müzesi

Kaynak: www.nattheim.de/freizeit-sport/korallenmuseum

Marguerita Hagan: Amerikan asıllı (Philadelphia) seramik sanatçısı, içinde yaşadığımız gezegendeki farklı ekosistemleri yakından incelemektedir. Marguerita Hagan bir sanatçı duyarlılığıyla, sualtı ekosisteminin önemli parçalarından olan mikroskobik deniz organizmalarının gezegenimizdeki tüm yaşamın temelini oluşturduğu ve bu tek hücreli organizmaların güneş enerjisinden beslenerek gezegenin oksijeninin %50'sinden fazlasını sağladığı" bilgisi ve görüşü doğrultusunda bir sanatçı duyarlılığıyla sualtı dünyasına özel bir ilgi ve minnet duymaktadır. Sanatçı, bu ilginin eylemsel bir sonucu olarak yaşayan

türlerin çeşitliliği ile bilinen Karayip Cayman Adalarında bir dizi (scuba)dalış yapmıştır. Bu dalışların amacı sualtı yaşamını ve varlıklarını doğrudan bireysel olarak gözlemlemek ve duyumsamak istemesidir.

Sanatçı bu edimlerini ortaya çıkarmış olduğu "Deniz'in Özü" isimli bir seri seramik esere dönüştürmüştür (URL 6). Hagan, bu seride yer alan eserleri Cayman sualtı doğasında yaşayan sünger ve mercan gibi yaşam formlarının amorf biçimleri ile kendilerine özgü dokularına öykünerek yapılandırmıştır. Sanatçı eserlerini sergilediği galeride yapıtları ile eşzamanlı olarak denizaltında çekmiş olduğu videoları projeksiyonlarla yansıtarak bağlam sallaştırmıştır. Bir başka deyişle seramik heykeller ile yansıtılan bu videolar; sanatçının, izleyiciye aktarmak istediği sualtı ekosisteminin bir çeşit simülasyonu niteliğindedir. (Görsel 7-8)

Görsel 7: Marguerita Hagan

Kaynak: https://www.margueritahagan.com/marineabstracts

Görsel 8: Marguerita Hagan

Kaynak: https://www.margueritahagan.com/marineabstracts

Jennifer Mccurdy: Seramik sanatçısı Jennifer Mccurdy, ABD'nin Massachusetts eyaletine bağlı Atlantik Okyanusu'nda yer alan Martha's Vineyard adasında yaşamaktadır. Bu ada, insan popülasyonunun oldukça az olduğu ve yaşayanlarının da doğayı duyarlılıkla koruduğu bir yerleşim yeridir. Sanatçı ada kıyılarında bulmuş olduğu deniz kabuklarından ve yine adaya özgü yosun cinslerinden esinlenerek simetrik-asimetrik porselen formlar üretmektedir. Sanatçı oluşturmuş olduğu asimetrik biçimlerle doğada iklim koşulları ile değişim geçiren organik yapıları, simetrik biçimleri ise doğanın kendi içinde kusursuz şekilde işleyen sistemini ifade ediyor. Jennifer Mccurdy, eserlerini çamur tornasında şekillendirdikten sonra deri sertliğine gelen formları şeritler halinde kesip farklı bir yapı oluşturacak şekilde yeniden birleştirmektedir (URL 7). Sanatçı uyguladığı bu teknikle tornadan çıkan simetrik biçimlerin düzenli yapısını bozmaktadır. Biçimlerinin yüzeyinde ajur tekniği ile açmış olduğu boşluklarla formlar üzerinde kuvvetli bir ışık-gölge etkisini yaratmak istemektedir. Çalışmalarında kullandığı porselen malzemenin ışık geçirgen yapısını okyanus dalgasının duru ve pür beyazlığı ile özdeşleştirmektedir (Görsel 9-10).

Resim 9. Jennifer Mccurdy

Kaynak: https://www.jennifermccurdy.com/

Resim 10. Jennifer Mccurdy

Kaynak: https://www.jennifermccurdy.com/

Jenni Ward: ABD New Jersey'li çevreci seramik sanatçısı Jenni Ward'ın sanat yaşamının erken dönemlerinde çalışmalarının çıkış noktasını özel ilgi duyduğu okyanus ve deniz altı dünyasına ait canlıları oluşturmuştur. Farklı coğrafyalarda çok sayıda sualtına dalış yapan sanatçı; özellikle mercanları, deniz kabukları ve deniz anemonlarını (deniz şakayığı) yaşamsal ve biçimsel özellikleri açısından olarak incelemiştir. Sanatçı; kil malzemenin kendine özgü plastik dokusunun çalışmalarının odağını oluşturan bu imgeleri etkili bir şekilde yansıtabildiği görüşündedir. Ward, çoklu birimlerden oluşan enstalasyon çalışmalarını alışılmış sergileme mekanları olan galeriler dışında orman, çöl, deniz kayalıkları gibi doğal ortamlarda sergilemektedir. Bununla birlikte Ward, Atlantik okyanusunun altındaki bir gemi enkazında da enstalasyon çalışması gerçekleştirmiştir. Jennie Ward'ın kurguladığı enstalasyonlarında mekân olarak doğayı seçmesi, konumlandırdığı her birimin izleyiciye ekosistemin bir parçası (Görsel 11-12) olarak yansıtmak istemesidir (URL 8).

Görsel 11: Jenni Ward

Kaynak: https://www.jenniward.com/portfolio/in-the-field/bone-series-urchins/#pid=2

Görsel 12: Jenni Ward

Kaynak: https://www.jenniward.com/portfolio/in-the-field/bone-series-urchins/#pid=2

Therese Lebrun: Belçikalı akademisyen-seramik sanatçısı Therese Lebrun, gerçek bir doğa tutkunu ve gözlemcisidir. Sanatçı, doğada yaşam sürecini bir şekilde tamamlamış olan her türlü organik formu toplayıp biriktirmekte ve bu nesneleri sanatsal imgelem sürecinde değerlendirmektedir. Lebrun, okyanusun sahile yakın kısımlarından bulmuş olduğu mercan iskeletleri, deniz süngerleri, kabukları ve fosilleşmiş pek çok deniz canlısının biçimlerini eser üretim sürecinde şablon olarak kullanmaktadır. Lebrun, bir mercan iskeletinin üzerini ince bir porselen katmanla kaplayıp kuruttuktan sonra yüksek ısıda (1260 C) fırınlamaktadır. Böylece mercan iskeleti yüksek ısıda yanarak, plastik bir malzeme olan porselenin biçimini alır (Görsel 13-14). Sanatçı doğadan toplamış olduğu bazı organik formları aynı teknik yaklaşımla belli bir sistem içinde yapılandırarak strüktürel heykeller oluşturmaktadır (URL 9.)

Görsel 13: Therese Lebrun

Kaynak: https://www.pulsceramics.com/exhibitions/therese-lebrun-2014/

Görsel 14: Therese Lebrun

Kaynak: https://www.pulsceramics.com/exhibitions/therese-lebrun-2014/

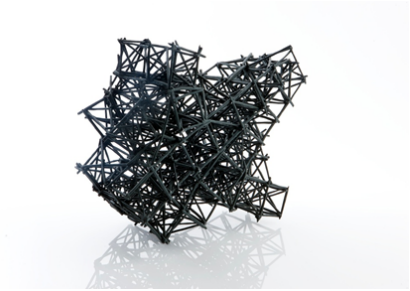
Nuala O'Donovan: Nuala O'Donovan'ın eserlerinin çıkış noktası mercan, devedikeni ve ışınlılar (radyolaria) gibi deniz organizmalarıdır. Sanatçı yaratıcı sürecinde bu organizmaların biçimsel özelliklerinin yanı sıra doğal yaşamdaki oluşum serüvenini de değerlendirmektedir. Sanatçı; "Ortaya çıkardığım eserlerde, ilham kaynağım olan doğal formların karakteristik özelliklerini izleyiciye yansıtabilmeyi hedefliyorum. Her organizma kendi biçimsel özellikleri bağlamında sayısız öğe barındırır. Bunlar canlıların biçimsel karakterlerini belirleyen uzuvları, yüzeylerindeki doku ve renk özellikleridir. Bunun yanı sıra eserlerimin içeriğini canlı organizmaların doğal yaşamlarındaki oluşum ve gelişim süreçlerini de oluşturmaktadır"(URL 10). Başka bir başka deyişle sanatçı; eserlerinin ele aldığı organizmanın evrimsel sürecine dair görsel bir kayıt niteliğinde olduğunu belirtmektedir. Donovan'ın eserleri, estetik ve biçim özellikleri bakımından imge olarak seçmiş olduğu sualtı canlıları gibi benzersiz ve biriciktir.

Sanatçı çalışmalarında, mercanların sonsuz denebilecek türsel çeşitliliğini, her biri bir diğerinden farklı soyut mercan yorumları ile ortaya koyuyor. Bu yorumlarda incelemiş olduğu her bir mercan türünün karakteristik özelliklerini kendine özgü plastik diliyle yapılara aktarıyor. O'Donovan'ın sualtı imgeleri çıkışlı eser serilerinde iki farklı yaklaşım izlenmektedir. Mercan (Görsel 15) serisinin ilkini doku öğelerinin ağırlıklı olduğu düzensiz amorf biçimler oluşturmaktadır. Diğer bir seri olan 'Radyolarya' (Görsel 16) çıkışlı eserlerin ise sistematik bir strüktürel örüntü ile yapılandırıldığı görülmektedir (URL 11). Sanatçı bu organizmaların doğal yaşamdaki zorlu oluşum evrelerini atölye sürecindeki sancılı yaratıcı süreç ile benzeştirmektedir (URL 10). Bununla birlikte canlıların doğal sistem döngüsü içinde her an maruz kaldıkları yaşam ile ölüm arasındaki ince bağlantıyı; seramik sanatının üretim aşamalarına bağlı teknik risk faktörlerini (malzemenin kırılganlığı gibi) ruhsal bir yaklaşımla ilişkilendirmektedir.

Görsel 15: Nuala O'Donovan

Kaynak: https://nualaodonovanartist.com/sculptural-work/

Görsel 16: Nuala O'Donovan

Kaynak: https://nualaodonovanartist.com/sculptural-work/

Courtney Mattison: Seramik sanatçısı ve çevreci aktivist Courtney Madison'ın sanatsal üretimlerinin esin kaynağını sualtı ekosistemini oluşturan canlı öğelerinden olan biri Mercan resifleri oluşturmaktadır. Mercan resifleri; deniz suyundan kalsiyum karbonatı ayırıp çökelterek iskelete benzer bir taş yapı oluşturur. Bu yapı zaman içinde üst üste katmanlaşarak resif olarak bilinen karmaşık görünen

mercan kolonilerini oluşturmaktadır. Bu resifler sualtı ekolojisinde yaşayan pek çok canlıya besin ve korunaklı bir alan sağlamaktadır (URL 12). Mattison, yapmış olduğu sualtı dalışlarında; pek çok yönden duygusal bağ kurduğu mercan resiflerini inceleyerek bu canlıların olumsuz yönde hızlı bir değişim gösterdiğini fark etmiştir. Sanatçı, dünyada yaşanan iklim krizinin sualtı ekolojik sistemini de önemli ölçüde etkilediğini düşünmektedir. "Günümüzde iklim değişikliğinin gezegenimizde yarattığı olumsuz etkilerini özellikle mercanların yansıttığı yaygınca bilinen bir gerçek; öylesine hassaslar ki! içerisinde yaşadıkları suyun sıcaklığı ve kimyasındaki en ufak değişiklik bile mercanların beyazlamasına, resif yapısındaki bozulmalara ve ölümlerine sebep oluyor" (URL 13). Mattison çalışmalarında; mercan imgesi kullanan diğer sanatçılardan farklı olarak, mercan resiflerini gerçekçi bir yaklaşımla oluşturmaya çalışmıştır. Biçimlendirdiği mercanlara özgü biçimleri; iki veya üç boyutlu-dokusal bir örüntü oluşturan çok birimli kompozisyonlar tasarlamaktadır(Görsel 17-Görsel 18). Sanatçı, organik biçimlerinden ziyade yaşayış biçimleri olarak da kendisinden çok şey bulduğu mercanları; stüdyosundaki bireysel yaratıcı sürecinde onları bütünüyle içselleştirerek duyumsadığını vurgulamıştır. Sanatçının sanatsal yapılandırma sürecinde bir malzeme katkısı olarak kullandığı kalsiyum karbonatın, Mercan resiflerinin de oluşumlarında temel etmen olması, bu canlıları tüm gerçekliğiyle yeniden yarattığı duygusuna eriştiriyor (URL 14).

Görsel 17: Courtney Mattison

Kaynak: https://sevenseasmedia.org/courtney-mattison-artist-ocean-advocate/

Görsel 18: Courtney Mattison

Kaynak: https://sevenseasmedia.org/courtney-mattison-artist-ocean-advocate/

Noriko Kuresumi: Japon asıllı seramik sanatçısı Noriko Kuresumi'nin sanatsal üretimlerinin esin kaynağını okyanus yaşamı ve bu yaşama ait ilgi duyduğu bazı canlılar oluşturmaktadır. Sanatçı bir röportajında: Japon dilinde "okyanus" kelimesinin etimolojik kökeninin "anne-anaçlık" tan geldiğini

belirmiştir. Bununla birlikte okyanus suyunda bulunan amniyotik sıvı ile kadınlarda bulunan amniyotik sıvı elementlerinin benzer olduğu bilgisiyle ve bir yaklaşım olarak okyanusa doğurgan dişil bir rol yüklemektedir. Sanatçı bu dişil özelliği ile okyanusu; içinde üreyen tüm canlıların var oluşuna ortam hazırlayan, anaç ve korumacı bir doğası olduğunu düşünmektedir (URL 15). Bu bağlamda "okyanusu" içinde bulunan tüm oluşumların birlikte bu yaşam ekolojisinin özü olarak değerlendirmektedir (URL 16). Noriko Kuresumi; okyanus canlılarından biri olan deniz anemonuna Türkçe'ye çevrilen ismi ile deniz şakayığına öykünerek, porselen malzeme ile soyut organik yaklaşımı olan biçimler şekillendirmektedir. Deniz anemonu; çiçeklere benzeyen ancak polipleri "sert iskelet" oluşturmayan mercanlardan farklıdır. Kayalıklara yapışık olarak yaşayan deniz anemonlarının gövdelerinin üst bölümünde bulunan ağızları, çiçek yapraklarını andıran dokunaçlarla çevrilidir. Deniz şakayıkları dokunaçlarındaki yakıcı kapsüllerle avladıkları balık ve öbür deniz hayvanları ya da mikroorganizmalarla beslenirler(URL 17). Kuresumi, deniz anemonlarının suyun akış yönünde salınan incecik yapraklarının bu devinimsel görüntülerini gerçekçi bir yaklaşımla eserlerinde yansıtmaya çalışmaktadır(Görsel 19). Kuresumi'nin deniz anemonlarından ilham alarak porselenden yaptığı şeffaf, incecik ve narin denebilecek heykelleri, izleyicide iki tezat izlenimi bir arada duyumsatmaktadır; Kırılganlık ve direnç.

Görsel 19: Noriko Kuresumi

Kaynak: https://cfileonline.org/art-noriko-kuresumi-looks-to-the-sea-for-her-intricate-sculptures-contemporary-ceramic-art/

Shayne Greco: Günümüz çağdaş seramikçilerinden olan Shayne Greco, omurgasız bir canlı olarak ahtapotların, deniz altında konumlandıkları mercan, kayalık gibi türlü oluşumların şeklini alma özelliğini eserlerinde kullanmıştır. Ahtapotlar mercan resifleri gibi olan okyanusun farklı katmanları ve ortamlarında yaşarlar. Omurgasız olmaları sayesinde sığındıkları yerin kolaylıkla şeklini alabilen bu canlılar renk körü olmalarına rağmen tehlike anında bulundukları ortama göre hızla renk ve doku değiştirerek kamufle olabilen ahtapot polimorfik ve biyo çeşitliliği olan bir canlıdır. Ahtapot sahip oldukları eşsiz fiziksel ve güdüsel özelliklerinden dolayı Yunan takımadalarında yaşayan Girit, Miken gibi uygarlıkların arkaik dönem çanak çömlek üretimlerinde betimledikleri kutsal bir sembol olarak kullanılıyordu (URL 18). Greco, seramik malzemenin kolay şekil alabilen plastik yapısı sayesinde ahtapotun kıvrımlı, esnek bedensel yapısını etkili bir tasvirle görselleştirmiştir. (Görsel 20-Görsel 21) Makale kapsamında incelen sanatçıların pek çoğundan farklı olarak Greco, kavramsal bir zemine oturtmadığı eserlerini estetik ve işlev bireşimi gündelik nesnelere dönüştürmüştür. Sanatçı, ahtapot dışında yengeç, su kaplumbağaları, deniz atı gibi çeşitli deniz canlılarını da eserlerinde imge olarak kullanmıştır (URL 19).

Görsel 20: Shayne Greco

Kaynak: https://www.shaynegreco.com/about.html

Görsel 21: Shayne Greco

Kaynak: https://www.shaynegreco.com/about.html

Sonuç

Doğa her zaman sanatın en temel ve sonsuz esin kaynaklarından biri olmuştur**.** Doğa kökenli sanatsal üretimler, günümüz seramik sanatının ana temaları arasında yer almaktadır. Her sanat eseri çok yönlü bir inceleme konusudur. Bu inceleme, sanatçıların yaşadığı coğrafya ve zaman dilimine bağlı olarak kültürel, ekonomik ve politik etmenlerin analiziyle yapılmaktadır. Makalenin temelini oluşturan sualtı doğası odaklı sanatsal üretimler seramik sanatı özelinde incelenmiştir. Seramik sanatçıları; sualtı doğasını doğrudan deneyimleyerek edinmiş oldukları izlenimlerini sanatsal süreçlerinde oluşturdukları yapıtlarında özgün bir dille aktarmışlardır. Her sanatçının algısal ve duygusal farklılıkları doğaya ile olan içsel bağlantılarına yön vermektedir. Ancak bu makalede incelenen seramik sanatçıların ortak izlenimlerinden biri doğadaki tüm ekosistemlerin dengesini bozan iklim değişikliğinin, sualtı ekolojisini de olumsuz yönde etkilemiş olmasıdır. Bu olumsuz değişim araştırmada yer alan sanatçıların pek çoğunun içselleştirdiği ortak bir meseledir. Nuola O'Donovan, Therese Lebrun, Heide Nonnenmaucher, Jennie Ward, Sara Catapano, Marguerita Hagan ve Noriko Kuresumi Biyomorfik eğilimler gösteren sanat eserleri üretmişlerdir. Shaney Greco ve Courtney Mattison ise çalışmalarında, öykündükleri canlıların kendi öz biçimlerine herhangi bir yorum getirmeden eserlerinde doğrudan kullanmışlardır. Sanatçıların geliştirmiş oldukları özel tekniklerle birlikte; kil malzemenin, organik biçimleri taklit edebilen plastik yapısının, sanatsal üretimlere estetik açılımlar sağladığı gözlemlenmiştir.

Kaynaklar

Oğuz, Damla. 1960-1980 Arası Değişen Doğa Algısı ve Sanatta Doğaya Yöneliş, Yedi Sanat Tasarım ve Bilim Dergisi, (2015), Sayı:14, 67-76

Gül, Fikri. İnsan Doğa İlişkisi Bağlamında Çevre Sorunları ve Felsefe, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2013), Sayı:14, 17-21.

Yıldırım, Burak. Çağdaş Seramik Sanatında Biyomorfik Eğilimler, AKRA Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi, (2021), Sayı:25, 131-149

Read, H (2004). "İnsani Sanat ve İnsanlık Dışı Doğa", çev. Cemal İ. Çakır, Sanat Dünyamız (92): 57-59

Ziss, Avner. "Gerçekliği Sanatsal Özümsemenin Bilimi Estetik". Çev. Yakup Şahan. İstanbul: De Yayınevi. 1984

Morgan, A. L. (2007). The Oxford Dictionary of Amerikan Art and Artist, Oxford University Press, New York.

Sözen, M. ve Tanyeli, U. "Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü". Remzi Kitapevi, İstanbul. (2014).

Tunalı, İsmail. "Felsefenin Işığında Modern Resim". İstanbul: Remzi Kitapevi, (2011)

Worringer, Worringer. "Soyutlama ve Özdeşleyim". Çev. İsmail Tunalı. İstanbul: Remzi Kitapevi. (1995)

Duran, Enis Malik. 21. Yüzyıl Resminde Doğa Kavramı, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Tez No:408812, (2015) https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Genç, Melda. Doğa, Sanat ve Biyomimetik Bilim, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Sanatta Yeterlilik Tezi, Tez No:346801, (2013) https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Sağlamtimur, Baybars. Sualtının Sanat Objesi Olarak Kullanımı ve Sualtı Fotoğrafı Üzerine Yaklaşımlar, Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanatta Yeterlilik Tezi, Tez No: 393338, (2014) https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Aygün, Yalın. Serbest Zaman Macera Etkinliği Olarak Rekreasyonel Tüplü Dalış: Dalgıç Deneyimleri ve Su altı Ortamları, Malatya: İnönü Üniversitesi, Doktora Tezi, Tez No:623139, (2020) https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Elektronik Kaynaklar

(URL 1) Erişim Tarihi: 22 Mayıs 2022 https://ecodiurnal.com/flora-fauna-nedir/

(URL 2) Erişim Tarihi: 22 Mayıs 2021 http://www.saatchiart.com/belozor

(URL 3) Erişim Tarihi: 22 Mayıs 2021 http://alexanderbelozor.blogspot.com/p/statement_09.html

(URL 4) Erişim Tarihi 2 Nisan 2021http://alexanderbelozor.blogspot.com/p/statement_09.html

(URL 5) Erişim Tarihi: 18 Şubat 2022 http://www.underwatersculpture.com/about/overview

(URL 6) Erişim Tarihi:18 Şubat 2022 Ebert, Grace. "Innumerable Spines Cover Amorphous Sea Creatures Sculpted in Clay by Marguerita Hagan" https://www.thisiscolossal.com/2021/04/marguerita-hagan-marine-abstracts/

(URL 7) Erişim Tarihi: 24 Nisan 2022 https://www.ceramicsnow.org/jennifermccurdy/

(URL 8) Erişim Tarihi:20 Nisan 2022 https://www.ceramicsnow.org/archive/jenni-ward-interview/

(URL 9) Erişim Tarihi:01 Mayıs 2022 https://www.homofaber.com/en/discover/artisans-the-re-se-lebrun

(URL 10) Erişim Tarihi:05 Mayıs 2022 https://www.americanartcollector.com/

(URL 11) Erişim Tarihi: 24 Mayıs 2022 https://nualaodonovanartist.com/sculptural-work/

(URL 12) Erişim Tarihi: 24 Mayıs 2022 https://www.biyologlar.com/

(URL 13) Erişim Tarihi: 28 Mart 2022 Mattison, Courtney. "Art Brings The Coral Reef Crisis Above The Surface" https://mission-blue.org/2014/05/art-brings-the-coral-reef-crisis-above-the-surface/

(URL 14) Erişim Tarihi: 2 Mart 2022 Mattison, Courtney. "Sculpting the Beauty and Peril of Coral Reefs" https://www.americanscientist.org/article/sculpting-the-beauty-and-peril-of-coral-reefs

(URL 15) Erişim Tarihi: 2 Mart 2022 Kuresumi, Noriko. "Noriko Kuresumi Portfolio" https://xray-mag.com/content/noriko-kuresumi-portfolio

(URL 16) Erişim Tarihi:2 Ocak 2022 https://www.norikokuresumi.com/

(URL 17) Erişim Tarihi: 2 Ocak 2022 https://mimirbook.com/tr/43843d5a858

(URL 18) Erişim Tarihi: 2 Ocak 2022 "Ceramics and Pottery Arts and Resources: Amazing Octopus Art" https://www.veniceclayartists.com/amazing-octopus-art/

(URL 19) Erişim Tarihi: 2 Ocak 2022 Greco, Shayne. https://www.shaynegreco.com/about.html

Resim Kaynakçası

Görsel 1: Erişim Tarihi: 22 Mayıs 2022. http://www.saatchiart.com/belozor

Görsel 2: Erişim Tarihi: 12 Nisan 2022. http://www.rogerswainston.com/about.htm

Görsel 3: Erişim Tarihi: 28 Nisan 2022.http://www.underwatersculpture.com/about/overview

Görsel 4: Erişim Tarihi: 25 Nisan 2022 http://www.arsivfotoritim.com/yazi/denizi-duslemek-recep-donmez/

Görsel 5: 8 Mart 2019. www.nattheim.de/freizeit-sport/korallenmuseum

Görsel 6: Heide Nonnenmacher Kişisel Sergi Kataloğu

Görsel 7: Erişim Tarihi: 12 Nisan 2022. https://www.margueritahagan.com/marineabstracts

Görsel 8: Erişim Tarihi: 11 Nisan 2022. https://www.margueritahagan.com/marineabstracts

Görsel 9: Erişim Tarihi: 10 Mayıs 2022. https://www.jennifermccurdy.com/

Görsel 10: Erişim Tarihi: 9 Nisan 2022.https://www.jennifermccurdy.com/

Görsel 11: Erişim Tarihi: 7 Şubat 2022. https://www.jenniward.com/portfolio/in-the-field/bone-series-urchins/#pid=2

Görsel 12: Erişim Tarihi: 7 Şubat 2022. https://www.jenniward.com/portfolio/in-the-field/bone-series-urchins/#pid=2

Görsel 13: Erişim Tarihi:17 Mayıs 2022. https://www.pulsceramics.com/exhibitions/therese-lebrun-2014/

Görsel 14: Erişim Tarihi: 25 Mayıs 2022. https://www.pulsceramics.com/exhibitions/therese-lebrun-2014/

Görsel 15: Erişim Tarihi:14 Ocak 2022. https://nualaodonovanartist.com/sculptural-work/

Görsel 16: Erişim Tarihi: 22 Ocak 2022. https://nualaodonovanartist.com/sculptural-work/

Görsel 17: Erişim Tarihi: 15 Nisan 2022.https://sevenseasmedia.org/courtney-mattison-artist-ocean-advocate/

Görsel 18: Erişim Tarihi: 18 Nisan 2022. https://sevenseasmedia.org/courtney-mattison-artist-ocean-advocate/

Görsel 19: Erişim Tarihi: 24 Nisan 2022. https://cfileonline.org/art-noriko-kuresumi-looks-to-the-sea-for-her-intricate-sculptures-contemporary-ceramic-art/

Görsel 20: Erişim Tarihi: 15 Mayıs 2022.https://www.shaynegreco.com/about.html

Görsel 21: Erişim Tarihi: 22 Mayıs 2022. https://www.shaynegreco.com/about.html

IMPRESSIONS OF UNDERWATER NATURE IN 21st CENTURY CERAMIC ART

Senem Aker Ensari

ABSTRACT

In many sources including the history of art, it is stated that the first artistic act of man, originating from nature, was the pictures he drew on the cave walls. The starting point of these paintings and many works of art produced in later ages; Greek philosophers explain it with the theory of imitation (mimesis). Man's attitudes and approaches to nature have varied positively and negatively in the historical process up to the present century. This variability is also reflected in the productions of artists who reflect the lives of societies. In the artistic creation process; The image of nature turns into plastic structures with the blending of individuals' intuition, perception, cultural, psychological and intellectual factors. Nature; It is a source for the imaginary worlds of artists with its different ecosystems on our planet. Underwater life and formations, which are one of these ecosystems, can be classified in two categories: In the first category, fauna and flora, which are the creatures living underwater, and the other underwater geological formations. Underwater nature; In addition to its unique biological and geological diversity, it has become one of the popular expression areas of today's contemporary ceramic art together with other art disciplines with its mysterious world that is not always visible to the naked eye. The artistic productions of the ceramic artists, which are included in the article, based on the underwater nature; conceptual, intellectual and formal approaches to the subject were evaluated with the technical structuring processes of the works.

Keywords: Ceramic, underwater, nature, art, contemporary